

Halfjaarverslag ISO Najaar 2002

**ISO (INTERSTEDELIJK STUDENTEN OVERLEG)
DRIEHARINGSTRAAT 25, 3511 BH UTRECHT
T 030-230 26 66 / F 030-230 44 11
E ISO@ISO.NL / I WWW.ISO.NL**

UTRECHT, JANUARI 2003

Utrecht, 9 januari 2003

Beste lezer,

Voor u ligt het tweede halfjaarverslag 2002 van het ISO. Hierin vindt u een overzicht van de activiteiten die we van juli tot en met december 2002 hebben ontplooid, het interne reilen en zeilen van de organisatie en de externe contacten die we het afgelopen jaar hebben onderhouden.

We hebben er dit jaar expliciet voor gekozen om een tweede halfjaarverslag uit te brengen en geen jaarverslag. Een jaarverslag zou immers voor een deel een kopie zijn van het eerste halfjaar, wat slechts dubbel werk op zou leveren. Bovendien zouden wij dan als ISO bestuur 2002-2003 niet alleen onze activiteiten moeten beschrijven, maar ook nog vele activiteiten van het bestuur 2001-2002. Naar onze mening is het bestuur 2001-2002 zelf het beste in staat om te vertellen welke activiteiten in het eerste half jaar van 2002 zijn ondernomen, waarom een aantal beleidsbeslissingen zijn genomen en hoe zij bepaalde activiteiten en contacten ervaren hebben. Met eerbied voor het bestuur 2001-2002 verwijzen wij dan ook graag voor de beschrijving van het eerste half jaar van 2002 naar het eerste halfjaarverslag 2002. Indien u in dit verslag geïnteresseerd bent, kunnen wij u verwijzen naar de website van het ISO of kunt u contact met ons opnemen om een hard copy te verkrijgen.

Het tweede halfjaarverslag 2002 is slechts een beschrijving van de activiteiten en gebeurtenissen van het ISO in juli tot en met december 2002. Voorheen vond u in een jaarverslag van het ISO tevens uitleg over de geschiedenis van het ISO en de opzet van de structuur van het ISO beschreven. Hiervoor verwijzen wij u graag naar het document '*ISO in kaart*'.

De opbouw van dit halfjaarverslag is als volgt.

In het eerste deel zal het ISO als organisatie behandeld worden. De vernieuwing en de professionalisering van de organisatie zullen hier uitgebreid behandeld worden. In het tweede deel zullen de activiteiten van het ISO en de inhoudelijke onderwerpen die uitgebreid aan bod zijn gekomen behandeld worden. Vervolgens staan in het derde deel de externe contacten centraal.

Mocht u na het lezen van dit verslag nog vragen hebben over het ISO en haar activiteiten, ideeën of tips hebben voor het ISO of anderszins met het ISO graag een keer zou willen praten, dan bent u van harte uitgenodigd contact met ons op te nemen.

Ik wens u veel leesplezier,

Met vriendelijke groeten,

Linda van Beek
Voorzitter ISO

DEEL 1 - HET ISO ALS ORGANISATIE	5
1 OPBOUW VAN DE ORGANISATIE	5
1.1 Lidorganisaties.....	5
1.2 ISO bestuur.....	5
1.3 Convenanten.....	6
1.4 VILISO.....	7
1.5 Algemene Vergadering.....	7
1.6 Commissies.....	7
1.7 Werkgroepen.....	8
1.8 Personeel.....	9
1.9 Raad van Advies.....	9
1.10 Commissie van Toezicht.....	9
1.13 LSR.....	10
1.14 Kenniscentrum.....	10
1.15 Innovatief onderzoeksbureau ISO.....	10
1.16 ISO-Scoop.....	10
1.17 Knipselkrant.....	10
1.18 Website.....	10
2 PROFESSIONALISERING	11
2.1 Algemeen.....	11
2.2 Project 1.....	11
2.3 Project 2.....	11
2.4 Project 3.....	11
2.5 Project 4.....	11
2.7 Project 6.....	12
2.8 Project 7.....	12
2.9 Verbredingsdagen.....	13
2.10 Driehoeksoverleg.....	13
3 INKOMSTEN	13
3.1 Subsidie.....	13
3.2 Contributie.....	13
3.3 Onderwijsinstellingen.....	13
3.4 Sponsoring.....	13
DEEL II - ISO IN DE PRAKTIJK	14
4 ACTIVITEITEN	14
4.1 Cursusweekend.....	14
4.2 Debatavond.....	14
4.3 Onderwijsdebat.....	14
4.4 Kerstdiner.....	14

5 INHOUDELIJKE ONDERWERPEN.....	14
5.1 Kabinetformatie	14
5.2 Verkiezingen	14
5.3 Onderwijsbegroting	15
5.4 HBO fraude	15
5.5 Bachelor/Master	15
5.6 Accreditatie	16
5.7 Selectie	16
5.8 Deregulering en fusies	16
5.9 Internationalisering.....	16
5.10 Vouchers.....	16
5.12 ICT	17
5.14 ARBO.....	17
5.15 Inkomenspositie student.....	17
5.16 OV jaarkaart.....	18
5.17 Afstudeerregelingen	18
5.18 Medezeggenschap.....	18
5.19 Studentenhuisvesting.....	19
5.20 Studentenbetrokkenheid	19
6 EXTERNE CONTACTEN.....	19
6.1 Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OC&W)	19
6.2 Tweede en Eerste Kamer.....	20
6.5 VSNU en Universiteiten.....	20
6.6 HBO- Raad en Hogescholen.....	20
6.7 Vakbonden.....	20
6.8 VNO-NCW.....	20
6.9 MKB-Nederland.....	20
6.10 Landelijke Studenten Vakbond (LSVb).....	21
6.11 Nationale Jeugd Raad (NJR)	21
6.12 CNV-Jongeren	21
6.13 Politieke Jongeren Organisaties.....	21
6.14 ECHO.....	21
6.15 Handicap + Studie en Vademecum.....	21
6.16 IB- Groep.....	21
6.17 NS.....	21
6.18 Inspectie.....	22
6.19 Media	22
Bijlagen.....	23

DEEL 1 - HET ISO ALS ORGANISATIE

1 OPBOUW VAN DE ORGANISATIE

Vereniging

1.1 Lidorganisaties

In juli en augustus heeft het bestuur de behoeftes van de lidorganisaties geïventariseerd. Gebleken is dat de lidorganisaties het belangrijk vinden tijdig op de hoogte te zijn van de data en tijden van de vergaderingen en dat zij tijdig de stukken voor deze vergaderingen willen ontvangen. Tevens willen zij duidelijkheid over de status van de vergaderpunten. Er zijn opmerkingen gemaakt over de hoogte van de contributie en door een aantal lidorganisaties is voorgesteld de vergaderingen te verplaatsen naar een avond door de week. Ook is gebleken dat meer persoonlijk contact tussen het bestuur en de lidorganisaties gewenst is.

Het bestuur heeft vooral in het najaar vele lidorganisaties bezocht, uitgenodigd voor een diner op het ISO pand of heeft met de lidorganisaties geborreld of geluncht. Het waren gezellige dates. Dergelijke samenkomsten tussen bestuur en lidorganisaties zijn zeer bevorderlijk voor het onderlinge contact. Zo weten bestuur en lidorganisaties al in een vroeg stadium wat de meerwaarde van het contact is.

Er is tevens veel contact geweest met lidorganisaties per telefoon en e-mail. Ook hebben wij met name voor de lidorganisaties een forum op de website geopend. Zo kan er ad hoc onderling advies gevraagd worden.

Wij hebben een aantal keren de lidorganisaties concreet kunnen bijstaan in hun medezeggenschapstaak. Gebleken is dat de problemen waar lidorganisaties mee te kampen hebben, met name naar voren komen in de commissie HBO en de commissie WO.

1.2 ISO bestuur

29 juni heeft er een bestuurswissel plaatsgevonden. Het bestuur 2001-2002 heeft haar bestuursjaar afgesloten. Dit bestuur bestond uit: Jonathan Zondag (voorzitter), Annemarie Verweij (secretaris), Nine Steensma (bestuurslid financiële zaken), Marjolijn Vermeulen (algemeen bestuurslid/vice-voorzitter) en Robin Hartgers (algemeen bestuurslid). Het bestuur 2002-2003 dat die avond is aangetreden, bestaat uit: Linda van Beek (voorzitter), Fleur Schram (secretaris), Roel Notten (bestuurslid financiële zaken), Dimitri Gilissen (algemeen bestuurslid/vice-voorzitter) en Sebastiaan ter Burg (algemeen bestuurslid).

1.3 Convenanten

1.3.1 LkvV

De LKvV is een overkoepende organisatie van studenten gezelligheids-verenigingen in Nederland. De samenwerking met de LKvV gaat voorspoedig. Voor beide partijen is het een vruchtbaar convenant. Het ISO kan informatie verwerven van de leden van de LKvV via de plenaire vergadering en de LKvV krijgt via ons informatie over de politieke stand van zaken. Ook zal de onderzoekscommissie van de LKvV een grote rol spelen in het project studentenactivisme, dat opgezet is door het convenantenoverleg (waarover later meer). Het ISO voorziet de LKvV van informatie vanuit onze achterban.

1.3.2 Studenten Sport Nederland

Studentensport Nederland vertegenwoordigt de plaatselijke studentensportbonden en vertegenwoordigt zo een belangrijke tak in het studentenleven. Daarnaast heeft Studentensport Nederland onlangs een professionaliseringstraject ingezet en bijna afgesloten. Het ISO heeft bij haar vernieuwingstraject veel opgestoken van de ervaringen van Studentensport Nederland

1.3.3 Integrand

Als Convenantpartner heeft het ISO regelmatig contact gehad met Integrand Nederland. Integrand bemiddelt tussen academische studenten en bedrijven en instellingen op het gebied van stages en werkopdrachten. Hiermee vervult Integrand Nederland een belangrijke rol voor veel afstuderende studenten.

1.3.4 AIESEC

Vooraf ten behoeve van het convenantenoverleg is er contact geweest met AIESEC. AIESEC houdt zich vooral bezig met internationale uitwisseling en organiseert elk jaar de carrièrewEEK.

1.3.5 ESN

Met ESN is er intensief contact geweest. Het ISO is samen met ESN bezig met het schrijven van een notitie over mobiliteitsobstakels. ESN is een organisatie die de taak op zich heeft genomen om de primaire opvang en sociale integratie van internationale studenten te regelen en te bevorderen.

1.3.6 Convenantenoverleg

Ook in 2002 heeft er structureel overleg plaats gevonden tussen het ISO en haar Convenantpartners LKvV, AIESEC Nederland, Integrand Nederland, Studentensport Nederland en ESN Nederland. Doel van het overleg is om alle ontwikkelingen binnen de studentenpopulatie gade te slaan. De bestuurlijke student, welke binnen de Convenantpartners vertegenwoordigd is, heeft vanuit het ISO veel aandacht. Met de Convenantpartners is er een project gestart, te weten 'Project *Studentenactivisme*'. Dit project heeft tot doel de ontwikkeling van het actief zijn binnen verenigingen en de animo voor bestuursfuncties in kaart te brengen. Ook wordt onderzocht of bijvoorbeeld de invoering van Bachelor Master een belemmering vormt voor het actief worden naast je studie, iets waar het ISO veel waarde aan hecht. Gekeken zal worden welke maatregelen genomen kunnen worden door student, instelling, overheid en vereniging om de student de mogelijkheid te blijven bieden zich te ontplooien. Daarnaast is er in het convenantenoverleg gesproken over bestuursvergoedingen en facilitering.

1.4 VILISO

Aangezien er drie bestuursleden niet voortkomen uit de achterban is deze vereniging weer drie leden rijker.

1.5 Algemene Vergadering

In het tweede half jaar van 2002 is de Algemene Vergadering (AV) twee keer bijeengekomen. Op 14 september heeft de AV in het teken gestaan van het voorstellen van het bestuur 2002-2003 en het presenteren van haar plannen. Tevens is er een opzet van een mission statement voor het jaar 2002-2003 behandeld. Helaas was er deze vergadering het quorum niet gehaald, zodat een aantal besluiten niet genomen kon worden.

Op 16 november heeft de AV nogmaals gesproken over de mission statement voor het jaar 2002-2003 en de position paper voor het HOOP 2003. De Raad van Advies is geïnstalleerd en de taak van technisch voorzitter van de AV is van Daan Westdijk overgenomen door Jurriaan Graaff. De opkomst was groter dan de AV van 14 september, maar relatief nog klein op vereniging van 22 lidorganisaties en 2 kandidaat lidorganisaties. Wel heeft het bestuur de AV als een kritische, inhoudelijk goed onderlegde groep ervaren.

1.6 Commissies

1.6.1 Commissie Medezeggenschap Wetenschappelijk Onderwijs

De commissie Medezeggenschap WO is in het tweede halfjaar van 2002 tweemaal bijeen geweest. Op 5 oktober hebben de WO lidorganisaties in het rondje steden uitgebreid informatie verschaft over de organisatie van de fracties en de universiteitsraden. Tevens is er informatie uitgewisseld over de ondernomen activiteiten van de verschillende lidorganisaties. Als inhoudelijk punt stond het omgaan met de voorgenomen bezuinigingen op het Hoger Onderwijs op de agenda. Op 30 november was voor het inhoudelijke onderwerp samenwerking WO met HBO als gastspreker de secretaris van het College van Bestuur van de UvA aanwezig.

1.6.2 Commissie Medezeggenschap Hoger Beroeps Onderwijs

De Commissie HBO heeft vergaderingen gehad in oktober, november en december. De gemiddelde opkomst per vergadering was 8 personen, hierbij waren voornamelijk aanwezig: Hogeschool Arnhem en Nijmegen, Hogeschool Rotterdam, Hogeschool van Utrecht en Hogeschool Dierenoord.

Er heeft een lobby plaatsgevonden omtrent de verhuizing van opleidingen, er is namelijk grote onduidelijkheid over de procedures die hierbij komen kijken. Zowel de Hogeschool van Utrecht als de Hogeschool Dierenoord zijn hier de afgelopen tijd mee geconfronteerd. Het ISO heeft samen met deze twee studentenfracties de benodigde informatie boven water gekregen.

Ook de arbeidsvoorwaarden studentenassistenten was een onderwerp tijdens deze vergaderingen. Enkele hogescholen willen steeds meer gebruik gaan maken van studentenassistenten. Bij de medezeggenschapsraden was onduidelijk hoe de arbeidsvoorwaarden voor studentenassistenten moeten zijn. De Hogeschool Arnhem en Nijmegen heeft iedere belangstellende voorzien van de nodige informatie

Nog steeds speelt de werving van nieuwe raadsleden voor de verschillende lidorganisaties in het HBO. Vele hogescholen hebben moeite met het werven van nieuwe raadsleden. Dit komt voornamelijk door de onbekendheid van de werkzaamheden als raadslid. Tijdens de vergadering zijn voorbeelden uitgewisseld van succesvolle wervingscampagnes.

1.6.3 Commissie Hoger Onderwijs

De tweede helft van 2002 zijn er twee commissie HO vergaderingen belegd. De eerste vergadering ging over studentenbelasting en deze vergadering zijn de onderwerpen voor de volgende vergaderingen geïnventariseerd. De tweede bijeenkomst heeft geen doorgang kunnen vinden omdat er maar één lidorganisatie was die de moeite heeft genomen om te komen (Groep-één uit Eindhoven). Tijdens de AV zal de aanwezigheid van lidorganisaties aan de orde gesteld worden.

1.6.4 Commissie Bestuurlijk Overleg

De commissie Bestuurlijk Overleg is in het tweede halfjaar van 2002 niet bijeen geroepen.

1.6.5 Kascontrolecommissie

De Kas Controle Commissie (KCC) voor 2003 is samengesteld uit Martijn Voermans (SAM) en Elmar Jansen (ASVA Studentenunie). De werkzaamheden van de KCC zullen bestaan uit het geven van advies op de Begroting 2003 en het controleren van de Jaarrekening 2002.

1.6.6 Zoekcommissie

Er is een start gemaakt met de samenstelling van de zoekcommissie 2003. Tevens zijn er zoekpakketten gemaakt, welke al naar een aantal geïnteresseerden zijn gestuurd.

1.6.7 Sollicitatiecommissie

In 2002 is het ISO begonnen met het opstellen van een profiel van de sollicitatiecommissie voor het ISO bestuur 2003-2004. Het ISO verwacht in januari 2003 de sollicitatiecommissie samen te stellen.

1.7 Werkgroepen

1.7.1 Werkgroep internationalisering

De werkgroep internationalisering ondersteunt het bestuur bij beleidsvorming omtrent internationalisering. Er is een bezoek gebracht aan twee leden van het Europees Parlement en ter voorbereiding van de 43^e Boardmeeting van ESIB in Finland is een BeNeLuxmeeting georganiseerd. De werkgroep is op dit moment in een proces van evaluatie en herziening van de vorm en werkwijze van de werkgroep.

In deze werkgroep hebben gezeten: Jaap Huibers (oud- ISO bestuurslid), Niels ten Berge (oud- SAM), Ansje Fortuin (oud- SIAM) en Matthijs Geneste (oud- HEBO). Jaap en Matthijs hebben inmiddels de werkgroep verlaten en deze plaats is opgevuld door Willem Glasbergen (oud- DD).

1.7.2 Werkgroep accreditatie

In juli 2002 is de werkgroep accreditatie van start gegaan. De werkgroep ondersteunt het bestuur bij de ontwikkelingen omtrent accreditatie. Het dagelijks bestuur van de NAO is in juli 2002 benoemd. Er heeft een kennismakingsgesprek plaatsgevonden met het dagelijks bestuur van de NAO en er heeft een verkennend gesprek plaats gevonden over de samenstelling van de accreditatie- en toetsingskaders. De werkgroep is inmiddels bezig met het produceren van een notitie met de ISO-visie op accreditatie.

In deze werkgroep zitten: Willemien de Jong (student Maastricht), Edwin Berens (Ureka), Renate Reniers (oud- LKvV bestuur) en Pepijn Oomen (oud-SIAM).

1.8 Personeel

Het bestuur wordt ondersteund door vier studentmedewerkers. Zij verrichten secretariële en administratieve werkzaamheden. Een van hen heeft als taak het onderhouden van de website en het uitbrengen van het e-nieuws.

De taken van de studentmedewerkers zijn langzamerhand verschoven naar meer onderzoeks- en organisatorische werkzaamheden.

De studentmedewerkers zijn: Annelien Stapel, Gwendolyn Brouwer, Lourien Verweij en Maarten Stoop.

Ondersteuning en advisering

1.9 Raad van Advies

Het bestuur is met raad en daad bijgestaan door de Raad van Advies. Eind augustus heeft er een weekend met de Raad van Advies en het bestuur plaatsgevonden, waarbij het bestuur met name in het bepalen van een beleid op weg geholpen is.

Tevens heeft er een aantal vergaderingen plaatsgevonden en is er regelmatig telefonisch en per mail contact geweest. Ook heeft ieder bestuurslid in de Raad van Advies een buddy, die meer persoonlijke adviezen kan geven en tevens als vertrouwenspersoon fungeert.

De Raad van Advies is ook op de verbredingsdagen aanwezig geweest (waarover verderop meer).

In de Raad van Advies zitten: Elisabeth Pietermaat (voorzitter), Erik van Buiten, Marjolein Oudshoorn, Wilco van Dijken, Hugo Hurts, Saskia Knoop (allen oud ISO bestuur) en Anton Ederveen (wethouder CDA in Amsterdam).

1.10 Commissie van Toezicht

De Commissie Van Toezicht (CvT) is in december aangesteld.

Deze Commissie heeft als doel de financiële huishouding te bewaken en daarnaast de rol van het ISO als werkgever te controleren. In de CvT hebben drie leden zitting, welke hun sporen in het bedrijfsleven verdiend hebben.

In de Commissie van Toezicht zitten: Maarten Stienen, Marjon Langendonk en Ton de Visser.

1.11 Stuurgroep

De Stuurgroep is in het tweede half jaar van 2002 vier maal bijeen gekomen. In juni 2002 heeft de extern adviseur van het ISO afscheid genomen, dit om de organisatie nu zelfstandig het vernieuwingstraject te laten doorlopen. Volgend jaar zal de extern adviseur worden gevraagd van een afstand te beoordelen in hoeverre de organisatie op koers ligt.

De Stuurgroepleden zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de in 2001 ontwikkelde vernieuwingsprojecten: het Kenniscentrum, het IO ISO, het versterken van het LSR, de ontwikkeling van een Website Studiekeuze, het professionaliseren van het bureau ISO en het vernieuwen van de organisatiestructuur.

In de stuurgroep zitten: Maudy Keulemans (voorzitter), Wilco van Dijken, Nine Steensma, Sjef van Gool (oud-ISO bestuur), Niels ten Berge (oud-SAM), Gerben van den Berg (oud- SOG), Fleur Schram en Roel Notten (beiden ISO bestuur).

1.12 Oud-ISO

De contacten met de VRISO zijn weer aangehaald op een geslaagde borrel in oktober. Verder heeft het bestuur met enkele oud-ISO-bestuursleden gegeten om hun ervaringen bij het ISO te horen en te bekijken wat hun goede tips waren voor het bestuurswerk.

Individuele dienstverlening

1.13 LSR

Het Landelijk Studenten Rechtsbureau (LSR) heeft haar taak verschoven van het coördineren van de lokale rechtsbureaus naar het aanbieden van centrale rechtshulp.

Er zijn 180 vragen over huurrecht, 73 vragen over onderwijsrecht en 58 vragen over studiefinancieringsrecht behandeld. Voor kamernet zijn er 380 vragen beantwoord. Er is tevens een aantal rechtszaken gevoerd.

Op verzoek van het Ministerie van CO&W is er een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de samenwerking tussen het LSR en de LSVb studentenlijn. Het ministerie heeft het idee dat er nu twee maal betaald wordt voor dezelfde dienst. De uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek schetsen enkele scenario's waarop deze samenwerking plaats zou kunnen vinden. ISO, LSR, LSVb en de studentenlijn zijn nog in bespreking hoe alle partijen tegen een samenwerking aankijken.

Het LSR heeft drie bestuursleden: Martine Gunter (voorzitter), Susanne van der Meer (secretaris) en Frank Groothuijse (penningmeester). Als medewerker is Arjen Dane aangenomen (zie verderop meer).

1.14 Kenniscentrum

Het kenniscentrum wordt opgezet ter ondersteuning van bestuurlijk actieve studenten en studenten in de medezeggenschap. Esmé Caubo is projectleider. Haar projectmedewerkers zijn Aukje Berden, Esther Kleinveld en Liselotte Piët (zie verderop meer).

1.15 Innovatief onderzoeksbureau ISO

Het Innovatief Onderzoeksbureau is in mei 2002 opgericht. Het doel van dit onderzoeksbureau is een denktank voor de lange termijn visie van het ISO en het uitvoeren van lange termijn onderzoeken. Het onderzoeksbureau bestaat uit: Bonne van Hattum (voorzitter), Pepijn Oomen en Pieter Röhling (zie verderop meer).

Externe communicatie

1.16 ISO-Scoop

De ISO -Scoop is tot nu toe op dezelfde manier door gegaan als het voorgaande halfjaar. Er is wel nagedacht over een nieuwe opzet, maar daar is tot nu toe niets uit gekomen.

1.17 Knipselkrant

Aan het eind van het bestuursjaar zal er weer een knipselkrant uitgegeven worden. Door het jaar heen wordt al het nieuws waarin het ISO in voor komt voor deze knipselkrant verzameld.

1.18 Website

Betreffende de website is er nagedacht over een nieuw concept voor de homepage, zodat er meer actualiteiten op de homepage gezet kunnen worden. Het nieuwe concept staat per 1 januari op de site.

Tevens is er kritisch bekeken welke delen van de website het best in eigen beheer konden worden gebracht. Ook hier is een paar aanpassingen gemaakt, zodat er meer delen van de site in eigen beheer zijn gekomen en het ISO meer delen zelf kan

aanpassen en updaten. Ook is er een kritische blik op de links geworpen om te kijken of daar irrelevante dingen bij stonden.

Er is een forum op de website gezet, waarop bestuur, achterban, oud-ISO bestuursleden, oud-achterban en personeel via een wachtwoord op elkaar kunnen reageren. Dit forum maakt de website interactiever en zorgt ervoor dat ad hoc om elkaars mening of adviezen kan worden gevraagd.

2 PROFESSIONALISERING

2.1 Algemeen

Na lange voorbereidingen zijn in het tweede half jaar veel projecten die onderdeel uitmaken van de Vernieuwing van het ISO opgestart. De Vernieuwingsplannen zijn bedoeld om het ISO als organisatie een sterkere positie in de studentenpopulatie te verschaffen. Meer tijd en aandacht voor inhoudelijke standpuntbepaling, professionele ondersteuning van de medezeggenschap, versterking van het Landelijk Studenten Rechtsbureau en een ontlasting van de administratieve werkzaamheden voor het bestuur zijn de vier kernpunten.

2.2 Project 1

In september 2002 is er een Projectleider ISO Kenniscentrum aangenomen voor 32 uur in de week. Deze projectleider heeft een projectgroep (bestaande uit 3 studenten) geformeerd, welke haar voor in totaal 3 dagen in de week ondersteunen. De eerste taak van de Projectleider was het opstellen en versturen van in totaal 160 enquêtes. Deze enquêtes werden verspreid onder lidorganisaties, convenantpartners, ISO Bestuur, oud ISO Bestuurders. Er was een respons van 40%.

De onderzoeksgegevens van de enquêtes zijn inmiddels samengevat en gepubliceerd in een notitie. Aan de hand van deze gegevens is er een programma van eisen geformuleerd, waaraan het Kenniscentrum moet voldoen.

In februari wordt er een klankbordgroep geformeerd, waarin de concrete inrichting van website, scholingsaanbod en pr aan bod zullen komen. Vanaf maart 2003 zal er invulling gegeven worden aan het Kenniscentrum, zodat dit centrum in september 2003 optimaal kan gaan draaien.

2.3 Project 2

Rond mei 2002 zijn het projectplan en de profielschets van de personen die bij het Onderzoeksbureau ISO moesten komen werken afgerond. Vanaf september is er actief gezocht naar onderzoekers voor het onderzoeksbureau. In november zijn drie onderzoekers begonnen met het opzetten van het onderzoeksbureau. Er wordt nu een beleidsplan geschreven en het eerste onderzoek is geïnitieerd. Het onderzoeksbureau zal hard aan de slag gaan om in het aankomende jaar goede onderzoeken neer te zetten. Half januari zal het beleidsplan klaar zijn en zal er dieper worden in gegaan op de verschillende onderzoeken die gedaan zullen worden.

2.4 Project 3

Project 3 is als project verdwenen. De prioriteitsstelling van activiteiten en externe contacten is typisch een zaak die aan de orde komt bij het jaarlijks beleidsplan.

2.5 Project 4

Het Landelijk Studenten Rechtsbureau (LSR) heeft te kampen met een overbelasting die het efficiënt vervullen van haar taak bemoeilijkt. Het driekoppig Dagelijks Bestuur heeft het te druk met het beantwoorden van vragen, waardoor het professioneel leiden van een organisatie naar de achtergrond wordt geschoven. Besloten is om de interne processen zoals die op het LSR plaatsvinden te

analyseren, met als doel te komen tot een betere invulling van functies. Hiervoor is een projectgroep ingesteld, bestaande uit 3 personen; Frank Groothuijse (LSR Bestuurslid), Arjan Dane (LSR medewerker) en Thijs Kaars (deskundige op het gebied van procesbeschrijving). Deze projectgroep is hard aan de slag gegaan en maakt snel vorderingen. Maart 2003 zal het einddocument worden opgeleverd. Dit einddocument moet de basis vormen voor een nieuw full-time LSR Bestuur dat in september 2003 aan zal treden.

2.6 Project 5

De website studiekeuze, de 'digitale keuzegids', bestaat uit een vrij opvraagbare database waarin informatie over alle HO opleidingen in Nederland zal staan. Het ministerie van OC&W is opdrachtgever voor dit project. Deze database wordt door dezelfde organisatie gemaakt die de afgelopen jaren voor de Keuzegids Hoger Onderwijs verantwoordelijk was. Het ISO bekleedt bij dit project een adviesfunctie in het platform onderwijsvragers.

In de besprekingen in 2002 is er gesproken over o.a. de taken van het platform onderwijsvragers en de breedte en diepte van de database. Het ISO is van mening dat de publicatie van de gegevens uit de database door minstens één onafhankelijke partij uitgevoerd moet worden en niet enkel door onderwijsinstellingen en commerciële instanties. Het ministerie mag, onder het mom van oneerlijke concurrentie, de database niet zelf publiceren op een website. In de studentenkamer van juni 2002 heeft toenmalig Minister Hermans toegezegd dat een initiatief van ISO en LSVb voor het opzetten van eigen website financieel ondersteund kan worden door het ministerie. Het ISO is van mening dat dit binnen haar takenpakket past en zal daarom de lobby voor een eigen studiekeuze website in 2003 voortzetten.

2.7 Project 6

De professionalisering van het bureau is een project dat al enige tijd speelt. In 2002 was het nog onduidelijk of er een bureauhoofd of een secretaresse aangenomen moest worden, of allebei. Uiteindelijk is er voor een secretaresse gekozen, die na enige tijd meer taken op zich kan nemen. Eind 2002 heeft het ISO contact gezocht met Randstad om te bekijken of het ISO haar secretaresse bij Randstad zou kunnen vinden. Er is overeengekomen dat Randstad zou zoeken naar een secretaresse, maar dat het ISO ook zelf nog mocht zoeken naar kandidaten. Uiteindelijk heeft vooral Randstad gezocht en heeft het ISO zelf geen advertenties meer geplaatst. Eind december was er nog geen secretaresse gevonden.

2.8 Project 7

Met het toegenomen aantal interne projecten, het verdrievoudigde (!) aantal werknemers en de verdubbeling van de subsidie is er in 2002 in de Stuurgroep uitvoerig gesproken over hoe de organisatie ISO optimaal kan functioneren. De organisatie is te complex geworden om slechts een Algemene Vergadering te hebben die toezicht houdt op de financiën, de organisatie en het beleid. Inmiddels is er een aantal organen toegevoegd aan de bestaande organen, namelijk een stuurgroep en een Commissie van Toezicht. De discussie over hoe welke verschillende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden bij welke organen dienen te liggen in de structuur is nog steeds gaande. Hierbij dient te worden vermeld dat het vernieuwen van de organisatiestructuur als slotstuk van het vernieuwingsproces wordt beschouwd. De opstart van alle projecten heeft voorrang gekregen. Pas als de gehele organisatie vorm begint te krijgen, kunnen er in de structuurdiscussie fundamentele beslissingen genomen worden.

2.9 Verbredingsdagen

In november is er een Verbredingsdag georganiseerd. Op deze dag kwamen ISO Bestuur, Stuurgroep en Raad van Advies bij elkaar. De Verbredingsdag wordt gedurende het vernieuwingstraject driejaarlijks georganiseerd. Het doel van de dag is enerzijds het verkrijgen van veel inhoudelijke en diverse input van alle belanghebbenden om zo de geest weer op te frissen en anderzijds, het onderling afstemmen van de voortgang en de rol die de drie organen in de professionalisering hebben gespeeld.

2.10 Driehoeksoverleg

In het tweede half jaar van 2002 is er een driehoeksoverleg geïnitieerd, dat inmiddels eenmaal in de twee maanden plaats vindt. Dit driehoeksoverleg is een overleg met de voorzitter van het bestuur, de voorzitter van de stuurgroep en een lid met een speciale helicopterview op de professionalisering vanuit de Raad van Advies. In dit overleg wordt de voortgang van de professionalisering vanuit de verschillende organen besproken. Het overleg zorgt voor transparantie tussen de verschillende organen. Het overleg is door de drie partijen als zeer nuttig ervaren.

3 INKOMSTEN

3.1 Subsidie

2002 was voor het ISO het eerste jaar waarin het de beschikking had over een verdubbelde subsidie vanuit OC&W. De structurele bijdrage van het ministerie is vanaf nu € 227.000,-. De verhoging van de subsidie is bedoeld voor de start van de interne projecten en de professionalisering van de organisatie. Zo worden er opgezet: een kenniscentrum, een Onderzoeksbureau, wordt het LSR versterkt en wordt er een full-time secretaresse aangenomen.

Met de subsidietoename was er ook behoefte aan meer professioneel toezicht op de financiën. Om de lange termijn visie op financieel gebied te waarborgen werd er een Commissie van toezicht ingesteld.

3.2 Contributie

De contributie van de leden is eigenlijk slechts een klein gedeelte van de inkomsten van het ISO. Het blijkt dat een aantal leden moeite heeft met het betalen van deze contributie. Deze inkomstenbron is daardoor redelijk laag gebleven.

3.3 Onderwijsinstellingen

De VSNU ondersteunt het ISO op structurele basis ten behoeve van de huisvesting. De HBO-raad heeft projectmatig het ISO financieel ondersteund. Ook was een aantal universiteiten en hogescholen bereid een financiële bijdrage te leveren.

3.4 Sponsoring

Het ISO heeft het in 2002 voor het eerst zonder hoofdsponsor moeten stellen. Verwoede pogingen een overeenkomst te sluiten met De Volkskrant strandden uiteindelijk op niets, mede door de verslechterde economische toestand in ons land. Door incidentele sponsoring en subsidieaanvragen bij instellingen heeft het ISO getracht dit verlies op te vangen. In 2003 zal er opnieuw hard gezocht worden naar een hoofdsponsor.

DEEL II - ISO IN DE PRAKTIJK

4 ACTIVITEITEN

4.1 Cursusweekend

Op 30 augustus en 1 september 2002 is met succes het ISO-cursusweekend georganiseerd in Slot Asseburg te Heemskerk. De opkomst was hoog, maar liefst 55 deelnemers. Uit de evaluatieformulieren bleek dat het weekend werd ervaren als een gezellig, maar vooral leerzaam weekend.

4.2 Debatavond

De debatavond van mei is geëvalueerd en de voorbereidingen voor de volgende debatavond zijn in volle gang. De locatie is al geregeld via Cisca Joldersma, er moet nu bekendheid gegeven worden aan de aankomende debatavond.

4.3 Onderwijsdebat

Op 11 november heeft het ISO in samenwerking met de VSSD en ORAS een onderwijsdebat georganiseerd in Delft. De onderwerpen die bij dit debat behandeld zijn hebben hun effect gehad op de begrotingsbehandeling van de tweede kamer.

4.4 Kerstdiner

Er is een kerstdiner georganiseerd voor alle medewerkers van het ISO. Het aantal mensen tijdens dit kerstdiner was nog nooit in de ISO geschiedenis zo groot geweest. Vooral omdat voorheen niet alle medewerkers elkaar kenden, was de avond zeer geslaagd.

5 INHOUDELIJKE ONDERWERPEN

Politiek

5.1 Kabinetsformatie

Vanaf de verkiezingen op 15 mei tot en met de kabinetsformatie heeft de onderwijspolitiek in het teken gestaan van de nieuwe regeringsplannen. Ondanks de lobby die vanuit het ISO was opgestart samen met allerlei organisaties die actief op onderwijsgebied zijn, zoals VSNU, HBO-raad, LSVb, Abvakabo, VNO-NCW en NFTO, om te pleiten voor een investering in de kennissamenleving was in het regeerakkoord de regel opgenomen dat er 143 miljoen Euro bezuinigd zou worden op het Hoger Onderwijs en dat er gekeken zou worden naar de mogelijkheid van collegegelddifferentiatie en selectie voor studies met een evidente meerwaarde. Met alle politieke partijen heeft het ISO gesprekken gevoerd over deze zaken.

5.2 Verkiezingen

Na de val van het kabinet zijn de voorbereidingen voor de verkiezingen op 22 januari gestart. Het ISO heeft een folder gemaakt met de naam "kiezen voor studenten". Hierin heeft het ISO op een rijtje gezet wat de partijen in hun verkiezingsprogramma beloven met betrekking tot het Hoger Onderwijs, studiefinanciering en studentenhuysvesting.

Het ISO heeft gesprekken gehad met politieke partijen over hun verkiezingsprogramma's. Vele partijen hadden hun programma zodanig vroeg gereed of er zodanig weinig in veranderd, dat het ISO weinig invloed heeft gehad op de verkiezingsprogramma's. Wel kunnen de punten die het ISO voor de verkiezingen belangrijk vindt, door de politici meegenomen worden in de verkiezingsdebatten.

Tevens heeft het ISO op een rijtje gezet welke debatten in de periode voor de verkiezingen interessant zijn om bij aanwezig te zijn.

Het ISO heeft zelf voorbereidingen gestart voor een campagne, waarin het ISO duidelijk wil maken dat studenten behoefte hebben aan concrete aanpak van bepaalde problemen.

5.3 Onderwijsbegroting

De onderwijsbegroting van 2003 stond in het teken van de bezuinigingen. Om de lobby tegen deze bezuinigingen te versterken is er samengewerkt met platform 12 november, de LSVb, Abvakabo en de VSNU. Het ISO heeft ervoor gekozen niet voorop te lopen bij de demonstratie van 12 november, maar wel mee te helpen bij de organisatie en deel te nemen aan het lijsttrekkersdebat. Ook heeft het ISO samen met de LSVb een sympathieverklaring uitgebracht. Het ISO heeft deel genomen aan debatten die als onderwerp de bezuinigingen hadden.

Er heeft een studentenkamer plaatsgevonden over de onderwijsbegroting. De staatssecretaris heeft na deze studentenkamer haar opmerkingen die zij in deze vergadering had geplaatst ontkend. Hoewel deze studentenkamer wel de pers ruimschoots heeft gehaald en meerdere partijen overtuigd heeft van het standpunt tegen de bezuinigingen, is een verder nut uitgebleven.

In de politiek is er veel gelobbyd. Het effect van dit alles is dat in principe alle partijen tegen de bezuinigingen waren, maar dat dit debat is afgesloten met het aannemen van een relatief laffe motie.

5.4 HBO fraude

Naar aanleiding van de HBO-fraude heeft het ISO contact gehad met de collegevoorzitters van de betrokken hogescholen om informatie te verschaffen over de hoogte van het terug te betalen bedrag. Ook is er contact geweest met enkele betrokken centrale medezeggenschapsraden om toe te zien op welke manier de terug te betalen bedragen al zichtbaar waren in de instellingsbegrotingen en op welke elementen terugbetaald/ bezuinigd kan worden.

Onderwijsvernieuwing

5.5 Bachelor/Master

In augustus 2002 is er een vergelijkend onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken met betrekking tot de invoering van het Bachelor/Master systeem. Hiertoe zijn er enquêtes afgenomen bij opleidingen op verschillende HBO- en WO-instellingen. De uitkomst van het onderzoek liet zien dat vooral HBO-instellingen weinig met BaMa doen en dat opleidingen nog lang niet klaar zijn met het vormgeven en invullen van de nieuwe opleidingen. De resultaten zijn met een begeleidende brief verstuurd naar de universiteiten en hogescholen. Van een aantal instellingen heeft het ISO een brief teruggekregen, waarin ons beloofd werd dat er hard gewerkt zou worden aan een succesvolle invoering van Bachelor/Master.

Het ISO heeft als lid van de klankbordgroep BaMa van de Inspectie van Onderwijs mee geholpen bij het opzetten van de Bachelor/Master Enquête die in het voorjaar van 2003 bij alle opleidingen zal worden afgenomen. Deze enquête zal als nulmeting gebruikt worden en ook de komende jaren worden afgenomen om een beeld te krijgen van de invoering van BaMa in Nederland.

Het LSR heeft een aantal klachten ontvangen met betrekking tot de invoering van Bachelor/Master. Studenten hadden vooral klachten over de doorstroom HBO naar WO en de overgangsregelingen.

5.6 Accreditatie

Het bestuur heeft veel nut gehad van de werkgroep accreditatie betreffende de lobby.

Het bestuur heeft zich met name bezig gehouden met de benoeming van de personen voor de NAO. Het ISO heeft haar bezwaren ten opzichte van de hoorprocedure voor de benoeming van deze personen ten opzichte van het ministerie geuit.

5.7 Selectie

Er zijn in het onderwijsland niet echt nieuwe ontwikkelingen geweest ten opzichte van selectie. Marjolijn Vermeulen heeft namens het ISO deel genomen aan de commissie Reneman. Toch heeft de commissie Reneman gepleit voor selectie voor de masteropleiding. Ook in het regeerakkoord is een passage opgenomen dat er selectie mogelijk zou moeten zijn voor opleidingen met een evidente meerwaarde. De voorkeur van het ISO gaat uit naar zelfselectie. Dit hebben wij kenbaar gemaakt in persberichten als reactie op dergelijke zaken.

Het boek 'Match!' van Peter Brandsma, dat inzicht geeft in goede zelfselectiemechanismen, is helemaal afgerond en zal binnenkort gedrukt worden.

5.8 Deregulering en fusies

Het wetsvoorstel dat verdere deregulering en instellingsfusies mogelijk maakt is wederom controversieel verklaard. Op politiek niveau is hier niets mee gedaan. De ontwikkelingen op de instellingen zijn echter gewoon verder gegaan. In november 2002 heeft er overleg plaatsgevonden met Hogeschool Diedenoort, de HAN en de HvU over een voorgenomen overname van Diedenoort. Hier blijkt nogmaals dat studenten meestal de dupe zijn van fusies en overnames. Het ISO heeft dan ook ingezet op aandacht voor de menselijke maat. Grote instellingen zorgen er voor dat studenten hun binding met het centrale niveau verliezen, dat ten koste gaat van medezeggenschap. Er is nu tevens contact gelegd met Hogeschool Inholland.

5.9 Internationalisering

Samen met ESN is er gestart aan een notitie over mobiliteitsobstakels. Deze notitie is een vervolg op de notitie 'Hoge bergen, diepe dalen' en zal uitkomen in januari. Helaas is de ontwikkeling van de notitie niet helemaal soepel verlopen en duurt het schrijven van de notitie langer dan gehoopt.

In het kader van de internationalisering is het handig om bij het diploma van de instelling een gestandaardiseerd supplement te krijgen waarop in het engels precies staat aangegeven wat het diploma waard is. Samen met de VSNU, de HBO-raad, het ministerie, de Nuffic en de LSVb heeft het ISO gekeken naar manieren om de instellingen te overtuigen van de noodzaak van een extra supplement. Op steeds meer instellingen wordt ook het belang erkend waaruit dus blijkt dat het werk dat we tot nu toe verzet hebben effect heeft gehad.

5.10 Vouchers

In het verlengde van het bekostigingssysteem ligt het vouchersysteem. Het ISO heeft zitting in de Stuurgroep *Vraaggestuurd Leren*. Dit is een experiment, geïnitieerd vanuit het Ministerie van OC&W, het Ministerie van EZ en MKB Nederland. In dit experiment worden derde en vierdejaars HBO-studenten gestimuleerd hun laatste gedeelte van hun studietraject naar eigen inzicht in te vullen. Dat wil zeggen dat deze studenten hun punten ook kunnen ontvangen voor opgedane competenties in andere opleidingen of in het bedrijfsleven.

Het ISO steunt de gedachte dat studenten in de laatste fase van hun studie zelf meer richting en vorm kunnen geven aan hun leertraject en deze keuzes kunnen

verantwoorden in een zogenaamd persoonlijk ontwikkelingsplan. Daarentegen dient geen enkel vouchersysteem een beperking van het leerrecht te vormen. Studenten die meer willen leren, mogen op financieel vlak niet daarin belemmerd worden. Hier heeft het ISO zich ook in de Stuurgroep hard voor gemaakt.

5.11 Onderwijsafspraken

In het kader van meer individueel gerichte leertrajecten is het ISO voorstander van onderwijsafspraken. Deze onderwijsafspraken kunnen voor zowel student als opleiding helderheid scheppen over volgorde van vakken, het recht op begeleiding en het op de hoogte zijn van toetsingsvorm. De relatie tussen student en opleiding wordt hiermee versterkt, waardoor beide partijen elkaar ook meer op elkaars verantwoordelijkheden kunnen wijzen. De onderwijsafspraken dienen niet voor lange periodes te gelden, maar bijvoorbeeld per onderwijstraject.

In de lobby heeft het ISO zich in 2002 sterk gemaakt voor invoering van onderwijsafspraken. Met HBO-raad zijn hier gesprekken over geweest.

5.12 ICT

Toepassing en kennis van ICT is volgens het ISO een van de voorwaarden voor een competitieve kenniseconomie. Het ISO heeft in de studentenkamer van 4 November gevraagd aan de staatssecretaris of zij het belang van ICT in het Hoger Onderwijs net zo groot vindt als in het primair en secundair onderwijs. Daarnaast heeft het ISO het afgelopen jaar regelmatig contact gehad met stichting Surf. Het ISO is actief deelnemer geweest bij bijeenkomsten over elektronische leeromgevingen en het onderwijsnummer.

5.14 ARBO

De ARBO notitie van 2001 blijkt nog steeds van nut te zijn. Zo hebben vooral de HBO lidorganisaties dankbaar gebruik gemaakt van deze notitie.

In 2002 is de wet gelijke behandeling op basis van handicap of chronische ziekte aangenomen in de Tweede Kamer. Deze wet maakt het ook mogelijk dat voor studenten die binnen deze doelgroep vallen, gemiddeld 1 op de 8 studenten, de nodige aanpassingen afgedwongen kunnen worden. Het is echter nog onduidelijk wie er binnen een onderwijsinstelling verantwoordelijk is voor een goede naleving van deze wet.

5.15 Inkomenspositie student

Sinds haar aantreden heeft staatssecretaris Nijs slechts verwarring gezaaid omtrent het bekostigingssysteem. Collegegelddifferentiatie voor studie met een evidente meerwaarde en invoering van een sociaal leenstelsel, dan wel academicus tax werden nooit geconcretiseerd, waardoor de lobby meerdere malen is gevoerd in de veronderstelling dat de definitie helder was, terwijl deze het achteraf juist niet was. Ook het al dan niet bekostigen van een tweede en derde studie bleef een item waarover Nijs nimmer duidelijkheid verschafte. Er is dan nog altijd veel onduidelijkheid welke veranderingen er nu werkelijk plaats gaan vinden in het bekostigingssysteem.

Het vorige bestuur van het ISO heeft een inventarisatie studenteninkomsten gedaan. Uit deze inventarisatie kwam naar voren dat het onderzoek van het Ministerie van OC&W, de studentenmonitor, en het onderzoek van het Nibud geen reëel beeld schetsen van de inkomsten en uitgaven van studenten. In de onderwijsbegroting was een passage opgenomen dat de studentenmonitor een meer sturende rol kan gaan betekenen voor het studiefinancieringsbeleid. In verschillende overleggen met de staatssecretaris en de directie studiefinancieringsbeleid van het Ministerie van

OC&W heeft het ISO laten weten hier niets voor te voelen. Het ISO heeft de toezegging van de directie studiefinancieringsbeleid dat de gegevensinventarisatie inzichtelijk wordt gemaakt.

Per 1 januari 2003 zijn enkele aanpassingen in de studiefinanciering doorgevoerd. Studenten die geen beurs meer ontvangen, maar wel kunnen lenen, kunnen nu maximaal € 745,48 lenen. Voor de meeste studenten is dit bedrag hoger dan voorheen. Studenten die partner- en kindtoeslag ontvangen worden echter benadeeld, zij kunnen € 300,- minder lenen. Na een melding van dit probleem bij het ISO heeft het ministerie dit rechtgezet. Deze studenten kunnen evenveel lenen als voorheen.

In februari 2003 zal de Commissie Toekomst Studiefinanciering voor het eerst bijeenkomen. Staatssecretaris Nijs heeft voor de commissie niet alleen ISO en LSVb uitgenodigd, maar ook vertegenwoordigers van alle politieke jongeren organisaties van de huidige regering. Het ISO vaardigt Martijn Nolen, oud-Bestuurslid af, welke in zijn bestuursjaar zich veel bezig heeft gehouden met Bekostiging en studiefinanciering.

Het ISO stelt vraagtekens bij de doelstelling, kwaliteit en haalbaarheid van deze commissie. Dit heeft het ISO in een gezamenlijke brief met de LSVb laten weten aan de Staatssecretaris. Een antwoord laat nog op zich wachten.

5.16 OV jaarkaart

Het ISO bestuur 2001-2002 heeft gerealiseerd dat de OV jaarkaart op vrijdag langer te gebruiken is. In de afgelopen maanden is er contact geweest met de NS om te praten over reclame in het afhaalbewijs en de toekomst van de OV jaarkaart.

Bij een inleverbewijs van de OV jaarkaart zat in het verleden reclame van de volkskrant en de NS. Het ISO wil de reclameverstreking van de IB Groep aan studenten aan banden leggen. In het vervolg zal er geen reclame meer voorkomen in het inleverbewijs.

Momenteel voert het ISO gesprekken met de NS over de toekomst van de OV jaarkaart, de vorm en de functies die op de kaart komen te zitten.

5.17 Afstudeerregelingen

Tijdens het convenantenoverleg en de commissievergaderingen is nogmaals gebleken dat er grote ongelijkheid bestaat tussen verschillende opleidingen en instellingen als het gaat om de ondersteuning van bestuurlijke activiteiten.

5.18 Medezeggenschap

In samenwerking met de LSVb heeft het ISO zich ingespannen om een landelijk initiatief ter verbetering van de positie van de opleidingscommissie op te zetten. Er is gekozen voor lokale werkconferenties waar opleidingscommissies en –directeuren met elkaar in discussie gaan over voorkomende problemen. De inhoud van de werkconferenties wordt gehaald uit een enquête die vooraf bij de deelnemende instellingen wordt afgenomen. In maart 2003 vindt een pilotconferentie in Amsterdam (UvA en VU) plaats, die bij gebleken succes in de rest van Nederland zal worden georganiseerd.

Er is met succes gepleit voor een evaluatie van de MUB. In januari 2003 wordt een brief verwacht waarin de staatssecretaris zal aangeven wat de te volgen procedure zal zijn.

5.19 Studentenhuisvesting

Naar aanleiding van het adviesrapport van toenmalig staatssecretaris Remkes ("spanningen op de markt van studentenhuisvesting", laagland'advies) heeft het ISO een onderzoek gedaan naar de oplossingen voor de kamernood die op lokaal niveau door de gemeenten werden opgepakt. De bevindingen van dit onderzoek zijn verwerkt tot een inventarisatie aanpak studentenhuisvesting. Uit het onderzoek bleek dat gemeenten op verschillende manieren tegen studentenhuisvesting aankijken. De mate waarop het op de agenda staat, de verschillende oplossingen die gevonden worden en de betrokkenheid van gemeente, woonstichtingen, onderwijsinstellingen en studenten zijn de belangrijkste onderwerpen waar per gemeente grote verschillen optreden. Naar aanleiding van deze bevindingen heeft er een gesprek plaats gevonden met het Ministerie van VROM. Het ISO heeft daar voorgesteld om gemeenten meer op één lijn te krijgen en kennisuitwisseling te stimuleren. Een mogelijke invulling hiervan is het oprichten van een G18 als een subgroep van de G30, een overlegorgaan tussen de 30 grootste gemeentes van Nederland. In deze G18 moeten de verantwoordelijke personen m.b.t. studentenhuisvesting van de 18 onderzochte studentensteden plaats nemen. Daarnaast ziet het ISO graag dat het Ministerie een meer coördinerende rol op zich neemt voor het bevorderen van contact tussen de betrokken partijen in elke gemeente. Het Ministerie heeft nog geen directe uitspraken gedaan over de wenselijkheid of haalbaarheid van een dergelijk overlegorgaan. Deze lobby zal in 2003 voortgezet worden.

In december 2002 heeft het ISO een onderzoek gedaan naar de berekening van de onroerend zaak belasting (OZB). In enkele gemeenten kunnen studenten hier vrijstelling voor krijgen, in andere betalen zij tot € 150,- per persoon per jaar OZB. Dit onderzoek heeft veel aandacht gekregen van de pers en vele reacties ontlokt onder gemeenten en studenten. Het ISO heeft het standpunt ingenomen dat alle studenten vrijstelling zouden moeten krijgen van de OZB. De gemeente Delft heeft bijvoorbeeld een wet in het leven geroepen waardoor huurders van onzelfstandige woonruimten een tegemoetkoming kunnen aanvragen.

5.20 Studentenbetrokkenheid

De laatste jaren is er een trend waarneembaar dat minder studenten actief worden op het gebied van medezeggenschap en bestuur. Het ISO bestuur heeft dit daarom op de agenda gezet. In augustus 2002 is er in samenwerking met een cabaretgroep een projectplan opgesteld voor een cabaret gericht op studentenbetrokkenheid. Dit plan is voor subsidieaanvraag ingestuurd naar de NJR. Deze subsidie is helaas niet toegewezen. De uitvoering van het plan hangt af van de financiële steun die er voor verkregen kan worden.

III ISO EXTERN

6 EXTERNE CONTACTEN

Politiek

6.1 Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OC&W)

Het ISO heeft op meerdere manieren contact gehad met het ministerie van OC&W. ISO en LSVb zijn vaste overlegpartners van het ministerie. Voor elke werkgroep waarin een student zitting moet hebben, benadert het ministerie het ISO en de LSVb voor deelname. Zo is er afgelopen half jaar een commissie top-masters actief geweest en is de commissie toekomst studiefinanciering samengesteld. Tevens zijn de besprekingen van het HOOP gestart.

Het ISO heeft daarnaast op allerlei momenten met vragen en opmerkingen bij het ministerie terecht gekund. Ook is er structureel overleg met bepaalde directies van het ministerie.

Het ISO heeft meerdere malen op ludieke wijze met de staatssecretaris informeel contact gehad. Er heeft één Studentenkamer, een formeel overleg met de staatssecretaris, plaatsgevonden.

6.2 Tweede en Eerste Kamer

De contacten met de nieuwe onderwijswoordvoerders in de Tweede Kamer verlopen voortvarend. Er is structureel contact en er wordt op meerdere onderwerpen met politieke partijen samengewerkt. De ISO-bestuursleden bezoeken verder alle relevante overleggen in de Tweede Kamer en ook het informele contact is op orde. Menig Kamerlid heeft een bezoek gebracht aan het ISO-pand alwaar er genoten is van een hapje en een drankje. De contacten met de Eerste Kamer zijn dit jaar aangehaald, mocht het nodig zijn dan beschikken we over genoeg ingangen bij de senaat. Ook hebben er oriënterende gesprekken plaatsgevonden met twee leden van het Europees Parlement. Er zijn afspraken gemaakt over het over en weer signaleren van onderwerpen.

Koepelorganisaties

6.5 VSNU en Universiteiten

De contacten met de VSNU beslaan 3 niveau's: het informele contact, het vooroverleg met de Studenten Advies Commissie (SAC) en het Bestuurlijk Overleg. Het ISO ervaart de samenwerking en het contact als prettig en zeer nuttig. Waar mogelijk wordt samengewerkt, op zowel inhoudelijk als organisatorisch vlak. Het afgelopen half jaar heeft er rond de actie op 12 november veelvuldig overleg met de VSNU plaatsgevonden. Ook zijn er regelmatig lunch bijeenkomsten geweest. Vooral ten behoeve van de lobby Bachelor/Master en kenniseconomie is het contact vruchtbaar geweest.

6.6 HBO- Raad en Hogescholen

Het ISO heeft niet veel contact gehad met de HBO-raad. Dit komt gedeeltelijk door de aanstelling van een nieuw contactpersoon voor het ISO bij de HBO-raad. Het ISO is aanwezig geweest bij het HBO jaarcongres. Het komende halfjaar hoopt het ISO dit contact meer op te bouwen.

6.7 Vakbonden

Vooral over de onderwijsbegroting is er intensief contact geweest met de Abvakabo. Er heeft tweemaal een vergadering plaatsgevonden van het onderwijsplatform van de Unie MHP, waar het ISO aan deelgenomen heeft. Ook is het ISO aanwezig geweest op het jaarcongres van de NFTO. Deze contacten zijn vooral nuttig om inhoudelijke kennis over onderwerpen in het Hoger Onderwijs te verwerven en men weet elkaar te vinden voor een lobby in de politiek.

6.8 VNO-NCW

Er heeft een uitgebreide bijeenkomst tussen VNO-NCW en het ISO plaatsgevonden, om met elkaar van gedachten te wisselen over ontwikkelingen in het Hoger Onderwijs.

6.9 MKB-Nederland

In het kader van het voucher experiment heeft het ISO veel contact gehad met MKB Nederland. Ook in het kader van het versterken van de beroepskolom heeft het ISO

enkele malen contact gehad met MKB Nederland.

Jongerenorganisaties

6.10 Landelijke Studenten Vakbond (LSVb)

Het ISO heeft op verschillende manieren samengewerkt met de LSVb. Op de punten waar de LSVb dezelfde mening of visie heeft als het ISO werd er samengewerkt in de vorm van een gezamenlijk lobby, informatie uitwisseling of een gezamenlijke brief waarin deze standpunten werden verkondigd.

6.11 Nationale Jeugd Raad (NJR)

Het ISO is lid van de NJR. In de NJR zijn allerlei verenigingen verenigd, die zich richten op jongeren van 12 tot 30 jaar. De verschillende bijeenkomsten zijn vooral nuttig geweest om de andere verenigingen te spreken. Tevens neemt het ISO deel aan de commissie Onderwijs en Welzijn.

6.12 CNV-Jongeren

Het ISO is op bezoek geweest bij CNV-Jongeren. ISO en CNV-Jongeren hebben een aantal punten gevonden waarop samengewerkt kan worden. Deze punten zijn echter nog niet aan bod geweest.

6.13 Politieke Jongeren Organisaties

Met een aantal politieke jongeren organisaties hebben er kennismakings-gesprekken plaatsgevonden. Verder is er vooral ad hoc contact en spreekt men elkaar bij diverse activiteiten. Met het CDJA wordt er intensief samengewerkt om de positie van PABO studenten te verbeteren. Dit jaar samen hebben ISO en CDJA een taart aangeboden aan Maxime Verhagen en Maria van der Hoeven om een statement te maken tegen collegegelddifferentiatie. Sindsdien pleit het CDA weer tegen collegegelddifferentiatie.

6.14 ECHO

Door een personele wisseling bij ECHO is er weinig contact geweest in 2002. Dit contact is in december weer opgepakt.

6.15 Handicap + Studie en Vademecum

2003 is het Europese jaar van gehandicapten. Samen met Handicap en Studie heeft het ISO besprekingen gehad hoe hier op ingespeeld kan worden gericht op studenten. In het voorjaar van 2003 zullen hier de eerste acties van zichtbaar worden. Tevens is er gesproken over directe kennisuitwisseling tussen Handicap en Studie en het LSR, items voor de studentenkamer en de wet gelijke behandeling.

Het ISO heeft contact gehad met Vademecum in het kader van voorzieningen voor gehandicapte studenten en de plannen voor een actie in het kader van het Europees jaar van gehandicapten.

Overig

6.16 IB- Groep

Het ISO is op inwerkweekend geweest bij de IB-Groep. Met de IB-Groep is er regelmatig contact over de uitvoeringsproblemen betreffende studiefinanciering.

6.17 NS

Het ISO heeft meerdere gesprekken over de OV jaar kaart gehad met de NS.

6.18 Inspectie

Het ISO heeft structureel overleg met de inspectie. Dit is vooral van belang voor de kwaliteitszorg, Bachelor/Master en de studeerbaarheid.

De klacht die het ISO heeft ingediend naar aanleiding van de HBO fraude ligt ter behandeling bij de inspectie. Het ISO neemt ook deel aan de Bachelor/Master monitor die door de inspectie wordt uitgevoerd.

6.19 Media

Ook het tweede half jaar heeft het ISO gekozen voor een actieve benadering van de pers. Hierdoor bestaat er een goede relatie met vooral de geschreven pers.

Steeds vaker pikt het ISO ook lokaal nieuws op en heeft daardoor contact met de lokale media. Tevens stonden we vaak in de instellingskrantjes. Het ISO probeert niet alleen te reageren op de landelijke onderwijspolitiek, maar ook zelf nieuws te creëren, door kleine onderzoeken uit te voeren. Ook heeft het ISO ingezonden brieven en opinieartikelen geschreven.

Televisie blijkt nog steeds een moeilijk medium voor het ISO.

Bijlagen

BIJLAGE I

PERSBERICHTEN

OZB doolhof voor studenten

Utrecht, 10 December 2002- De lasten van de onroerend zaak belasting (OZB) zijn voor studenten een doolhof en bijna altijd moet de student er onterecht voor opdraaien. Deze conclusie trekt het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) uit een onderzoek onder de 18 grootste studentensteden. Voorzitter Linda van Beek: 'Tienduizenden studenten lopen hun recht op kwijtschelding van de OZB mis'.

Studentenraad Open Universiteit en ISO tegen sluiting studiecentra

Utrecht, 05 December 2002- Het College van Bestuur van de Open Universiteit Nederland heeft onlangs aangekondigd zes van de achttien studiecentra te sluiten per 1 september 2003. De Studentenraad vindt echter dat deze zes studiecentra open moeten blijven.

Minder geld of geen kamer

Utrecht, 19 November 2002- Het kabinet stelt zich afzijdig op bij het oplossen van de huisvestingproblemen. Deze conclusie trekt het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) uit de antwoorden die het kabinet vandaag heeft gegeven op vragen uit de Tweede Kamer over de koppeling van de gemeentelijke basisadministratie (GBA) met de gegevens van de Informatie Beheer Groep. Voorzitter Linda van Beek: "Het is duidelijk dat niemand van dit kabinet zijn verantwoordelijkheid neemt voor de woningnood onder studenten."

Debat toekomst Hoger Onderwijs

Utrecht, 06 November 2002- Maandagavond 11 november wordt er een debatavond georganiseerd in Delft. Hierbij zullen woordvoerders van politieke partijen, brancheorganisaties en studentenorganisaties de discussie aangaan over keuzevrijheid, deregulering en privatisering. Voorzitter Linda van Beek: "Met de geplande acties van 12 november voor de deur is het tijd om eenieders standpunten nogmaals te verduidelijken. Dit debat zal daar duidelijkheid in scheppen."

Intentieverklaring ISO en LSVb aan platform 12 november

Utrecht, 23 Oktober 2002- Het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) en de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) zijn van mening dat de overheid onvoldoende waarde hecht aan het Hoger Onderwijs als drijvende kracht van onze samenleving. De aangekondigde bezuinigingen van 358 miljoen bevestigen dit nogmaals.

Hoger Onderwijs kind van de rekening

Utrecht, 17 September 2002- Het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) is verbijsterd over de onderwijsbegroting. De ambitie om van Nederland een van de meest competitieve kennissamenlevingen te maken is voorgoed verleden tijd. Voorzitter Linda van Beek: 'Staatssecretaris Nijs onderschat de gevolgen van de forse bezuinigingen in het Hoger Onderwijs'. Vooral een succesvolle opstart van Bachelor/Master en het accreditatiestelsel vergt een financiële injectie, die door de bezuinigingen uitblijft. "Nederland Kennisland" wordt hierdoor een wrange woordgrap,' aldus Van Beek.

Student zwaar belast

Utrecht, 17 September 2002- Het voorstel van staatssecretaris Nijs (Onderwijs) om studenten in de toekomst hun studiebeurs na de opleiding in de vorm van belasting

terug te laten betalen valt bij het ISO (Interstedelijk Studenten Overleg) in verkeerde aarde. Voorzitter Linda van Beek: "Nijs slaat de plank helemaal mis: Met de invoering van deze 'studentenbelasting' komt de toegankelijkheid van het Hoger Onderwijs in het geding."

Invoering BAMA onzorgvuldig en incompleet

Utrecht, 28 Augustus 2002- Uit onderzoek van het ISO (Interstedelijk Studenten Overleg) blijkt dat een groot deel van de universiteiten en hogescholen, die 2 september a.s. starten met het Bachelor/Master systeem, half werk heeft geleverd. Uit het onderzoek blijkt verder dat 76% van eerstejaars HBO-studenten en 45% van de WO-studenten onvoldoende weet welke inhoudelijke gevolgen Bachelor/Master voor hen heeft.

Brandbrief voor betere huisvesting

Utrecht, 20 Augustus 2002- Elk jaar is het raak: kamernood onder aankomende studenten. Eerstejaars zoeken een bescheiden woonruimte in hun studiestad, maar worden geconfronteerd met lange wachtlijsten. Ook ouderejaars en zelfs afgestudeerden wachten echter vaak tevergeefs op een kamer. Het aanbod van betaalbare studentenkamers is veel te klein voor de enorme vraag. Ondanks dit groeiende probleem onderneemt de overheid echter nauwelijks actie.

ISO verrast staatssecretaris Nijs

Utrecht, 26 Juli 2002- Het ISO (Interstedelijk Studenten Overleg) was verrast door de benoeming van Annette Nijs die 'met blijde verwachting' staatssecretaris is geworden. Het ISO gaat nu Nijs verrassen door haar na de regeringsverklaring een cadeau aan te bieden. "Hoger Onderwijs moet komende jaren het kindje van de staatssecretaris zijn", aldus voorzitter Van Beek.

Voorstel CPB schendt internationaal verdrag

Utrecht, 25 Juli 2002- Het voorstel van het Centraal Planbureau om studenten volledig op te laten draaien voor de gemaakte studiekosten druist regelrecht in tegen internationale afspraken. Nederland heeft het Verdrag voor Economische, Sociale en Culturele rechten, ondertekend, welke voorziet in invoering van kosteloos hoger onderwijs. Het ISO (Interstedelijk Studenten Overleg) concludeert dat het voorstel van het CPB dan ook onacceptabel is.

Slechte aanpak kamernood

Utrecht, 22 Juli 2002- Ruim 65% van de steden met kamernood ondernemen te weinig actie om de kamernood te lijf te gaan. Dit blijkt uit een inventarisatie van het ISO (Interstedelijk Studenten Overleg). Linda van Beek, voorzitter van het ISO: "De aanbevelingen van oud staatssecretaris Remkes om als gemeente het initiatief te nemen hebben geen zin gehad."

Regeerakkoord: Nekslag voor Hoger Onderwijs

Utrecht, 03 Juli 2002- Het regeerakkoord zoals dit morgen aan de Tweede Kamer zal worden voorgelegd is de nekslag voor het Hoger Onderwijs in Nederland. "Als extra investeringen in Hoger Onderwijs niet snel van de grond komen, kunnen we over een jaar eerst beginnen met puinruimen. Bovendien opent het akkoord de deuren voor collegegelddifferentiatie", aldus Linda van Beek, voorzitter van het ISO (Interstedelijk Studenten Overleg).

BIJLAGE II

PUBLICATIES

HOOP in bange dagen: strategienotitie voor het HOOP 2003.

In 'HOOP in bange dagen' vindt je de uitgangspositie van het ISO voor de HOOP besprekingen. Het ISO heeft een toekomst van het Hoger Onderwijs en het studentenleven naar wens van het ISO geschetst. In deze notitie vindt men de visie van het ISO op onderwerpen als bekostiging van het Hoger Onderwijs, de positie van de student, onderwijsvernieuwing etc. Utrecht, december 2002.

Ademruimte Hoger Onderwijs vacuüm: ISO reactie onderwijsbegroting 2003.

ISO reactie op de onderwijsbegroting van 2003. Centraal staat een pleidooi tegen de bezuinigingen in het Hoger Onderwijs. Er staat concreet vermeld welke onderdelen in het Hoger Onderwijs een financiële injectie verdienen. Utrecht, november 2002.

Half Werk: ISO onderzoek invoering Bachelor/Master.

Het ISO onderzoekt in de voordagen van de werkelijke start van het nieuwe stelsel de stand van zaken met betrekking tot Bachelor/Master bij de instellingen, die de eerste week van september beginnen met de invoering van het nieuwe onderwijssysteem. Tevens onderzoekt het ISO de kennis van eerstejaars studenten over het Bachelor/Master systeem. Utrecht, augustus 2002.

Inventarisatie aanpak studentenhuysvesting

Het ISO heeft in 18 studentensteden onderzocht in hoeverre de kamernood wordt aangepakt. Naar aanleiding van de aanbevelingen van staatssecretaris Remkes zouden de gemeenten het initiatief genomen moeten hebben. De kamernood heeft echter deze zomer weer haar maximum bereikt. Utrecht, augustus 2002.